

መሪና

ሎምስኪንዛረብዶ !!!

ቀደም ዘመን ፡ አቦታትና ንሃገራዊ ናጽነት ክቃለሱ ከለዉዝወርዶምዝነበረ አደራዕ፡ ካብ ደቡብ ዝመጽእዝነበረ ወራርዶ ነሩ። ዋላውን ቅድሚኡዝነበረ ወራርታት ካብ ደቡብ ዝመጽእዝነበረ ምርሻንአራትራውያን ኮነዝምታ፡ ሕሉፍ ሓሊፎም ግብሪ ንጉስ እናተባህለዝሸነን ቀረጽ ፡ፊሰስ ኮነ ቀለብ ወተሃደራት ወረርቲ ኣብ ጸብጸብ ከየእተውካዩ፡ ብሰፊሑ ኣብ ደብባዊ አራትራ ጥራሕ ዘይኮነ ዋላውን ክሳብ ኣብ ማእከል አራትራ ፡ ማለት ኣብ ሓግሴን የጉባዕብዑ ነሮም።እዚ ድማ ስነድ ታሪኽ ዝምስክሮ ሓቂዩ።

እዞም ኣብ ደቡብና ዝርከቡ ሕብረተሰብ ሃገራውነት ብምውራር ወይ ብምግዛእ ዝጥረ ገይሮም ዝሓሰቡ፡ እሞ ንምውራር ዝጥቀሙሉ ሜላ ድማ ውግእን ወረ ውግእን ምጽሕታርዩ ። ብፍላይ እቶም ነዚ ዘካይዱ ድማ መራሕቲ ኢና ዝብሉ ናይ ኣምሓራን ናይ ተጋራንዮም።ከም ኣብነት ኣብዚ ሕጂ ዝገብርዎ ዘለዉ ውግእ ኣስማት እተን ክፍለ ሰርዊት፡ ወይ ናይ ውራ ኣስማት ፡ አሉላ ኣባነጋ ፤ ተድሮስ ፡ ምኒሊክ። እዮም። እዚ ዘርእዩካ ሃገራዊ ቃልሲ ዘይኮነ ናይ ምውራር ናፍቕትዩ።

ኣብ ዝኾነ ይኹን ቦታ ዝነበሩ ኣህዛብ ኣለዉ።እዞም ኣህዛብ እዚኣም ሃገራዊ መንነቶም ዝውሰን ብናይ ገዛእ ነብሶም ድልየት ደኣ እምበር ብድልየትዝኾነ ይኹን ወራሪ ክውሰን ኣይከእልንዮ።ኣጋጣሚ ኮይኑ ሓደ ሽግር እንተተፈጥረ ድማ ብናይ ህዝቢ ድልየትን ድምጽ ንክፍታሕ እዩ ዝግባእ።ወረርቲ ግን ብቅልጽምና ዝብል ሓሳብ ስለ ዘለዎም ናብ መበንጃ እዮም ዝጓዩዮ።እዚ ሕጂ ንርእዮ ዘሎና ሽግር ኣብ ኢትዮጵያ ናይ ወረርቲ ሽግር ስለ ዝኾነ ብዙሓት መንእሴያት ጥራሕ ዘይኮነ ቆልዓ ሰበይቲ ኮነ ኣረጋውያን ይቐዝፍ ኣሎ።እቲ ዘሕዝን ድማ እቲ ኣብ አራትራ ዝርከብ ናይ ማፍያ መራሒ ድግዲጊት ተዓጢቑ ኣብዚ ናይ ወረርቲ ጓይላ መንእሴያትና የቐዝፍ ጥራሕ ዘይኮነስም አራትራዊ ድማ የበላሹ ኣሎ።

ነዛ መሪናና ትብል ጽሕፍተይ ከቐርብ ዝገደደኒ ግን እዚ ናይ ወረርቲ ታሪኽ ንምዝንታው ኣይኮነን። ጉዳይ ኩሉ ጊዜ ብቐዳምነት ዝህቦ ጉዳይ ሃገሪይ አራትራዩ።

ኣብ ዝሓለፈ ቅንያት ኣቦ ወንበራት ናይ ኣርባዕተ ሃገራውያን ውድባት ብአራሳት ሃለዋቶም ክገልጹ ተዓዲሞም ኔሮም። ካብቲ ዝሰማዕክዎ መደረታቶም ድማ ተሰፋ ዝቐርጽ ጥራሕ ዘይኮነ ዘሕፍርዮ ኔሩ። እንቋዕ እቶም ንአራትራ ሓደራ ዝበሉና ኣቦታት ኣይሰምዕዎ እዩ ዘብል። ብወገንና ኽ እንታይ ኢና ከነረክቦም ነቶም ደቅና ? እምበርዶ ንሓልዮሎም ኢና ? ወይስ እዚ ናይ ወረርቲ ሃርጓፍ ድልየት ንምምላእዮ እቲ ቃልሲ።

ካብቲ ሓደ ንህግድፍ ንቃወሞ ንመንእሴያትና ኣብ ዘይምልከቶም ውግእ የእትወልና ኣሎ እዩ። እቲ ስነ-ምግባር ድማ እቲ ውግእ ኣብ ሞንጎ ክልተ የሓውት ስለ ዝኾነዮ።ከም አራትራውያን ውድባት ንኹን ውልቀ-ጉጅለታት ኮነ ውልቀ-ቀሰባት ንጽር ዝኾነ መርገጽ ክህልወና ይግባእ።ንሕና ከም ህዝቢ ዝረኽብናዮ ግፍዒ ተወዳዳሪ ዘይብሉዮ። ካብ ነዊሕ ዘመን ክንደሚ ጸኒሕና ፡ ሓጂ እንተ ኾነ ድማ ንደሚ ኣሎና። ንዝኾነ ይኹን ሕብረተ-ሰብ እዚ ንዓና ዝረኽበና ክጓነፎ ኣይንምነን ኢና።ስለዚ ናትና መርገጽ ክኸውን ዘለዎ ኣብመረጃዛ ኮፍ ኢልኩም ጉዳይኩም ብሰላም ፍትሕዎ እዩ።

እንተ ኾነ ኣብ ባይታ ከምኡ ኣይኮነን ዘሎ። እቶም ናይ 3000 ዓመት ጽውጽዋይ ኣሚኖም ዝሰርሑ ዘለዉ አራትራውያን ኢና በሃልቲ ብዙሕ ኣይገርመንንዮ። እቲ ዘገርም ናይቶም ሙሉእ ዕድሚኣም ምእንቲ አራትራ ዓዛብ ክረኽቡ ዝጸንሑ ኣካላትዮ።እዚ ኩሉ ናይ ቃልሲ ዓዛብ ተረሲዑ የሃናታት ንህዝቢ ትግራይ ኮነ ንወያነ ብኩሉ ወገን ክዘንብ ቀንዮ።እሞ እቲ ንህግድፍ ንኸሰ ዝነበርና ደኣ ምስቲ ዝበሃል ዘሎስ እንታይዮ ፍልልዮ ? ኣብዚ ደኣ ኣብ ዘይምልከተካ ጉዳይ ጣልቃ ምእታው ዶ ኣይኮነን ? ወይስ ኢሳይያስ ከምኡ ስለ ዝገበረ ንሕናውን ከምኡ ክንገብር ሓላልዮ ዝብል ፍልሰፍናዮ ? ወይ ድማ ናይ ጸላእዮ ጸላኢ ፈታዊዮ ዝብል ኣምርዮ ? ወይ ድማ እዞም መሪሕነት ትግራይ ዝበሃሉ ንህግድፍ ክልግሰልናዮም ዝብል ናይ የዋሃት ኣተሓሳስባዮ ?

ዝኾነ ኮይኑ ህዝቢ አራትራ ጉዳይ ተረሲዑ ቃልሲ ባይታ ዘቢጡ ይርከብ ኣሎ። እቶም ኣብ ደገ ዘሎና ተቐለስቲ ንበሃል ድማ በዚ ዘንባዕ ቃልሲ ኢልና ንጽውዖ ኣገባብ ፡ ሓርነቱ ከነረጋግጸሉ ዘበትዮ። ዝምድናና ኣብ ክንዲ ምስ ህዝቢ አራትራ ዝኸውን፡ ምስ ወያነ ክንሓስብ ከሎና ሕሉፍ ተመኩሮና ዝምድናታትና ምስ ወያነ ይኹን ምስቶም ደቡባውያን መራሕቲ ዝረሳዕና ንመስል።ጉዳይና ባዕልና

ኢና ንፈትሕ ክበሃል ከሎ ፡ ዘሎና ዓቕሚ ኣብ ጉዳይ ህዝብና ዘተኩረ ምስ ዝኸውንዮ። ከም መበገሲ ጉዳይ ስደተኛታት ኣብዚ ኢትዮጵያ ዝበሃል ቦታ ዩኹን ኣብ ዝኾነ ይኹን ሃገር ተሰዲዶም መከራ ዝበልዑ ዘለዉ ኣራትራውያን ደቅና ይኸውን። እምበር በዚ ክትብልዎ ዝቐነኹም ሰፊር ፡ ምናልባት ብሓገዝ ወያኔስ እታ ሓንቲ ሃገራውነታ ዘረጋገጸት ኣራትራ ክትድምስስ ኢኹም ክትጽዕሩ።

ተስፋ ዘቑርጽን ዘሕፍርንዮ ክብል ከለኹ፡ ህዝቢ ኣራትራ ዓሰርተታት ኣሽሓት ደቁ ከፊሉ ዝተጓናጸፎ ናጽነቲ፡ሓደ ዝተፈልየ ጉድለ እሞ ኣብ ሓደ ክልል ዝርከብ ናይቲ ኣብ ደቡብ ዝርከብ ምሕደራ፡ ማለት ህ.ወ.ሓ.ት፡ ምእንቲ ኣራትራዮ ዝዋጋእ ዘሎ፡ወይ ከኣ ናጽነትና ዝኣመነልና ንሱዮ ዝብል ዓው ኢልና ክንዛረብ ከሎና፡ኣብ ቐድሚ ህዝቢ ኣራትራስ ዘሕፍርዶ ኣይኮንን ? ኣራትራውያን ንናጽነቶም ክቃለሱ ከለዉ ካብቶም ውዕል ሕ.ሃ. ደምሲሶም ሃገራውነት ኣራትራ ከጥፍኡ ዝደለዩ ካብ ኣራትራ ከባርር እዩ ነሩ። እምበር ናቶም ምርቓ ይደሊ ኣይነበረን። ንምጅኑ እዚ ወያነ ዝበሃል ንበይኑ ኣብ ስልጣን ኣይነበረን። ዝኣመነ ኢ.ሂ.ወ.ደ.ግ. ድኣ ምበር ወያነ ኣይኮነን። ህዝቢ ኣራትራ ብቲ ዘንገፎ ግፍፂ ኣብ ክንዲ ዝከሓሱናጽነትና ኣሚኑልና ኢልካ ዝሕለፍድዮ ?

ተስፋ ዘቑርጽን ዘሕፍርንዮ ክብልውን ኣሎ ። ናይ ጀነራል ጸድቃን ባሕሪ ኣራትራ እንተ ኾነ ብፍትወት እንተዘይ ኮነ ብውግእ ዝብል ቃለ-ምሕታት፡ናይ ገታቸው ረዳ ኣብ ኣሰና ዝሃቦ ምንሻው ተቓወምቲ፡ ናይ ባይቶና ኮነ ካልኣት ውድባት ትግራይ ዝሓንጸጽዎ ሓደገኛ ውሳኔ ኣብ ልዕሊ ኣራትራ ኣብ ጉድኒ ገዲፍካ፡ ኣብ ድምጺ ወያኔ ብዕለት 19.07.2021 ዝወጽኦ ዝኣኸለን ጥሒንን በዓለ ማርይም ይብላ ዝብል ኣርእሲቲ ዝሓዘ ሓተታ ኣብ ልዕሊ እተን ኣርባዕተ ውድባት ዘነጸረ ወቐሳ ፡ ባርያስ ሓጋዚኣ እንተ ረኣየትስ መዲዳ ትሓብእ እንዳበለ ካብ ጭፍራ ህግድፍ ዘይንፍለ ምጅንና ብብድዐ ናይ ኣራትራውያን ፍቓድ ኣየድልዩናንዮ ናብ ኣራትራ ክንኣቱ ዝብል ግብረ-መልሲ ነቲ ናይ ኣራሳት ዘተ ከምዝሃቡ እንዳ ረኣናስ ምስዞም ኣብ ትግራይ ዝርከቡ ውድባት ጥልዕ ጉምብሕ የድልዩና ድዮ ?

ሓንቲ ብጸይቲና ምስ ሓደ ብዕድመ ጸጋ ዘለዎ ኣራትራዊ ናይ ኣራሳት ምስ ኣርባዕተ ውድባት ዝገበሮ ሓተታ ይሰምዕ ኔሩ። ን30 ዓመት ክቃወሙ ጸኒሖም ከሳብ ሎሚ ከምዘይ ተሰማምዑ ከይሓፈሩ ኣይተሰማማዕናን ኢሎም ክዛረቡስ ኣይሓፍሩን ድዮም ? ኢሉ ሓቲትዎ ነታ ብጸይቲ። ርግጽ ከምቲ ሓደ ካብ መራሕቲ ውድባትና ክብሎ ዝሰማዕክዎ ንሕና ዘረባ ጥራሕ ኩንና እምበር ዘሰጎምናዮ ስራሕ የለን ፡ብወገነይውን ኣብቲ መደረ ዝሰማዕክዎ ንከሰማምዑ ይዘራረቡ ከም ዘለዉ እምበር ገና ናይ ሓባር ስራሕ ከም ዘየጸፈፉ እዩ። **ናይ መርገጽ ፍልልይ ኣሎና** ይብሉ፡ ከም ህዝቢ ዘይርድኣና መርገጻትዮ። ከም ግቡእ ሃገር ከነመሓድር ኢና ኢኹም ትብሉ።እሞ በየናይ መንገዲ ኢኹም ፍትሒ ኣብ ኣራትራ ከተንግሱ ትኸእሉ ? ንህዝቢ ኣራትራ ከመይ ገርኩም ኢኹም ሓባራዊ ቃልሲ ከተልብስዎ ትኸእሉ ?

መሪሩና ! መሪሩና ! በጃኹም ክንልምነኩም ኣገባብ ኣቀላልሳኹም ዳግመ ርእይቶ ግበሩሉ። ብሓጸሩ ንኣራትራውያን ተስፋ ብዝህብ መንገዲ ተወዳደቡ። ነቐፌታ ክንጽሕፍ፡ወይ ክንዛረብ ከሎና፡ ናትኩም ናይ ሓባር ምስራሕ ስለ ዝጸምኣና ምጅኑ ክትርድኡ እደሊ።ተስፋ ኣይተቑርጹና በጃኹም። ንጥቕሚ ወይ ዕድመ ምንዋሕ ናይቲ ኣብ ኣራትራ ዘሎ ምሕደራ ኣይትሰርሑ። ካብ ኩሉ ግን ጉዳይ ኣራትራ፡ ከምቲ ብኸፊል ዝበልኩሞ ናይ ኣራትራውያንዮ። ንናጽነት ኣራትራውያን ዝምርቑሉዶ ዝኣምነሉ ካብዞም ኣብ ደቡብ ኣራትራ ዝርከቡ መራሕቲ ጥላ ሓደ የለን። ኩሉ ግዜ **ባሕሪ ! ባሕሪ !** ክብሉ ዝነብሩ ጥላውን ብዋጋ ህዝቢ ኣራትራ ምጅናም ኣይንዘንግዕ።

ሰናይንባብ

ብርሃነ ረዳ (ባቡረይ)

ዕለት 24.07.2021